

Kendskab til fondene i befolkningen og blandt interessenter i 2021

**Fondenes
Videnscenter**

30.9.2021

Indholdsfortegnelse

- **Formål**
- **Hovedpointer**
- **Kendskab til fondene i befolkningen og blandt interessenter i 2021**

Formål

Denne analyse indeholder en kendskabs- og omdømmeanalyse med fokus på almennyttige fonde og foreninger i Danmark. Analysen belyser udviklingen i danskernes kendskab til fondene og deres vurdering af fondenes omdømme.

Undersøgelsen gennemføres både bredt i befolkningen og blandt relevante interessenter.

Undersøgelsen er gennemført af Kantar Gallup på vegne af Fondenes Videnscenter.

Kort om relevante definitioner

Målgruppe

Undersøgelsen er gennemført i befolkningen og blandt udvalgte interessenter.

Befolkning: Undersøgelsen er gennemført bredt i den danske befolkning, blandt personer i alderen 18 år eller ældre.

Interessenter: Undersøgelsen er gennemført blandt beslutningstagere blandt udvalgte interessentgrupper inden for områder, hvor fondene har samarbejder. Det er eksempelvis institutledere og dekaner på universiteter og andre forskningsinstitutioner samt beslutningstagere på museer, teatre, i zoologiske haver og anlæg, idræts- og fritidsorganisationer, patientforeninger og sundhedsorganisationer, sociale organisationer, humanitære organisationer m.v. De adspurgte dækker de samme bevillingsområder, som anvendes i Fondsstatistikken. Dertil kommer udvalgte interesseorganisationer, politikere og embedsfolk.

Befolkningen og interessenterne er blevet stillet samme grundspørgsmål, men i forhold til interessenterne har der indgået enkelte spørgsmål om samarbejde med fondene.

Metode

- Dataindsamlingen i befolkningen er foretaget online via Kantar Gallups onlinepanel G@llupForum.
- Dataindsamlingen blandt interessenter er foretaget online suppleret med telefonisk opfølgning.

Sample, felt og spørgeskemalængde

Befolkning: Der blev fra den 22. april til den 17. maj 2021 (uge 16-20) gennemført i alt 2108 interview i målgruppen. Interviewlængden var 12 minutter.

Interessenter: Der blev fra den 28. april til den 24. maj 2021 (uge 17-21) gennemført i alt 407 interview blandt et udvalg af 2203 interessenter, hvilket svarer til en besvarelse på 18 % (16 % i 2019). Interviewlængden var 12 minutter.

Databehandling

Materialet er vejet således, at det er i overensstemmelse med den statistiske fordeling m.h.t. de vigtigste demografiske kriterier og dermed er et repræsentativt udsnit af den voksne danske befolkning. Undersøgelsen har en stikprøvestørrelse mellem 2000 og 2100 pr. år (det svinger lidt) og det er denne stikprøve, der anvendes til usikkerhedsberegning. Usikkerheden ved 2000 interviews er 2,03 %-point.

Data for interessentundersøgelsen er ikke blevet vejet. Angivelserne i tabellerne er derfor de deltagende respondenters svar på undersøgelsen.

Hovedpointer

Både danskerne og fondes interessenter har stor tillid til fondene

Danskerne har stor tillid til uddelende fonde og foreninger. Danskerne gav i gennemsnit de uddelende fonde og foreninger en score på 6,68. Det er den tredjehøjeste score blandt de ti institutioner, der spørges til i undersøgelsen. Samme billede ses hos interessenterne, hvor fondene opnår en score på 8,67. Dermed kan danskerne siges at have stor tillid til de almennyttigt uddelende fonde og foreninger i 2021, mens interessenterne har meget stor tillid.

Både danskerne og fondenes interessenter vurderer, at fonde tager mere hensyn til samfundet end til egne særinteresser

Danskerne gav i gennemsnit fondene en score på 6,56, mens interessenter gav dem en score på 8,12, når de blev bedt om at vurdere, i hvor høj grad fondene satte hensynet til samfundet over deres egne særinteresser. Dermed placerer danskerne fondene på en andenplads blandt de institutioner, der indgår i undersøgelsen. Fondenes interessenter placerer dem på en førsteplads.

9 ud af 10 af fondenes interessenter har haft samarbejde eller dialog med fondene inden for de seneste tre år

9 ud af 10 interessenter (93 %) har haft samarbejde eller dialog med fondene inden for de seneste tre år. Det er samme billede som i 2019. Billedet viser også, at samarbejdet/dialogen primært sker inden for de områder, hvor fondene bevilger flest penge – som videnskabelige formål (34 %), kulturelle formål (34 %), sociale formål (28 %) og uddannelses- og folkeoplysningsformål (24 %).

8 ud af 10 interessenter har haft samarbejde/dialog med fondene inden for det seneste år

8 ud af 10 interessenter (79 %) har haft samarbejde eller dialog med fondene inden for det seneste år. Det er et fald fra 86 % i 2019. 33 % af de interessenter, der har haft samarbejde med fondene, er blevet mere positivt indstillede over for fondene efter samarbejdet, mens 3 % er blevet mere negativt stemt. Billedet var stort set det samme i 2019, hvor 34 % var blevet mere positivt indstillede over for fondene, mens 3 % var blevet mere negativt stemt. Selv om der er lidt færre, der har været i kontakt med fondene inden for det seneste år, har der ikke været en forskel i oplevelsen af fondene i perioden. At færre interessenter har været i kontakt med fondene, skyldes efter alt at dømme corona-situationen.

Hovedpointer

6 ud af 10 danskere kan nævne en fond ved navn

64 % af danskerne kan nævne mindst én fond uhjulpet. Det er samme andel som i 2020 og lidt flere end i 2019, hvor tallet var 57 %. Ser man i stedet på danskernes hjulpne kendskab, kan 87 % nævne mindst én fond. Det er lidt mere end i 2020. I gennemsnit kender danskerne ca. fem fonde, hvilket er stabilt i perioden 2019-2021.

9 ud af 10 interessenter kan nævne en fond ved navn

90 % af fondenes interessenter kan uhjulpet nævne en fond ved navn i 2021. Ser man på interessenternes hjulpne kendskab, kunne stort set alle nævne en fond. Det var det samme i 2019. I gennemsnit kender interessenterne 14 fonde (14,1 i 2021 og 13,8 i 2019).

Få har negative associationer til fondene

Ganske få danskere har negative associationer, når de tænker på fondene. Kun 5 % af danskerne og 4 % af interessenterne har negative top-of-mind-associationer, når der spørges ind til ordet "fond". De negative associationer er typisk forbundet med skattespekulation, tung administration m.v. For befolkningen falder de negative associationer til 2 %, når der spørges ind til ordet "almennyttigt uddelende fond", mens det for interessenterne er 4 %.

Både danskerne og fondenes interessenter mener overvejende, at fondene spiller en vigtig rolle i samfundet

Overordnet set vurderer både danskerne og interessenterne, at fondene spiller en vigtig rolle i Danmark i forhold til at løfte vigtige samfundsopgaver. Det ses blandt andet ved, at:

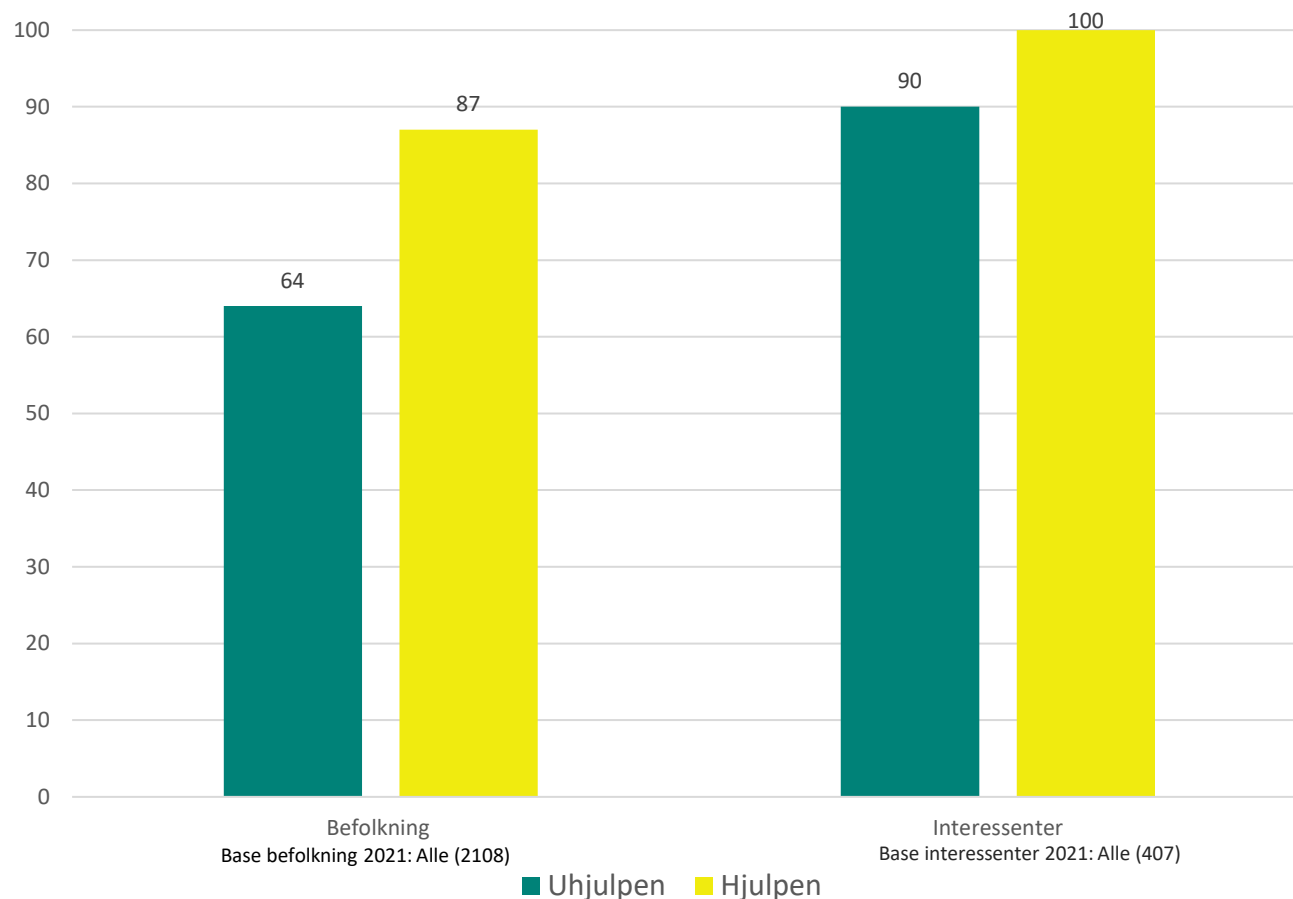
64 % af danskerne og 89 % af interessenterne er enige i, at de danske fonde løfter en vigtig samfundsopgave

69 % af danskerne og 92 % af interessenterne er enige i, at de danske fonde gør en positiv forskel i det danske samfund

63 % af danskerne og 76 % af interessenterne er enige i, at de danske fonde ofte støtter aktiviteter, som det offentlige ikke støtter.

Tallene for danskernes vurdering varierer i de år, undersøgelsen er gennemført, og fra 2020 til 2021 har der været et fald på 7 procentpoint i danskernes vurdering af fondenes samfundsværdi.

Kendskab til fondene i befolkningen og blandt interessenter i 2021

6 ud af 10 danskere kan nævne mindst én fond ved navn

Når befolkningen bliver spurgt, om de kan nævne en fond uhjulpet, er 64 % i stand til at nævne mindst én fond. Når der spørges med udgangspunkt i en liste af fonde, kan 87 % eller 9 ud af 10 nævne en fond.

9 ud af 10 interessenter kan nævne en fond ved navn

Når interessenterne bliver spurgt, om de kan nævne en fond uhjulpet, er 90 % af dem i stand til at nævne mindst én fond. Når der spørges med udgangspunkt i en liste af fonde, kan næsten alle (99,7 %) nævne en fond.

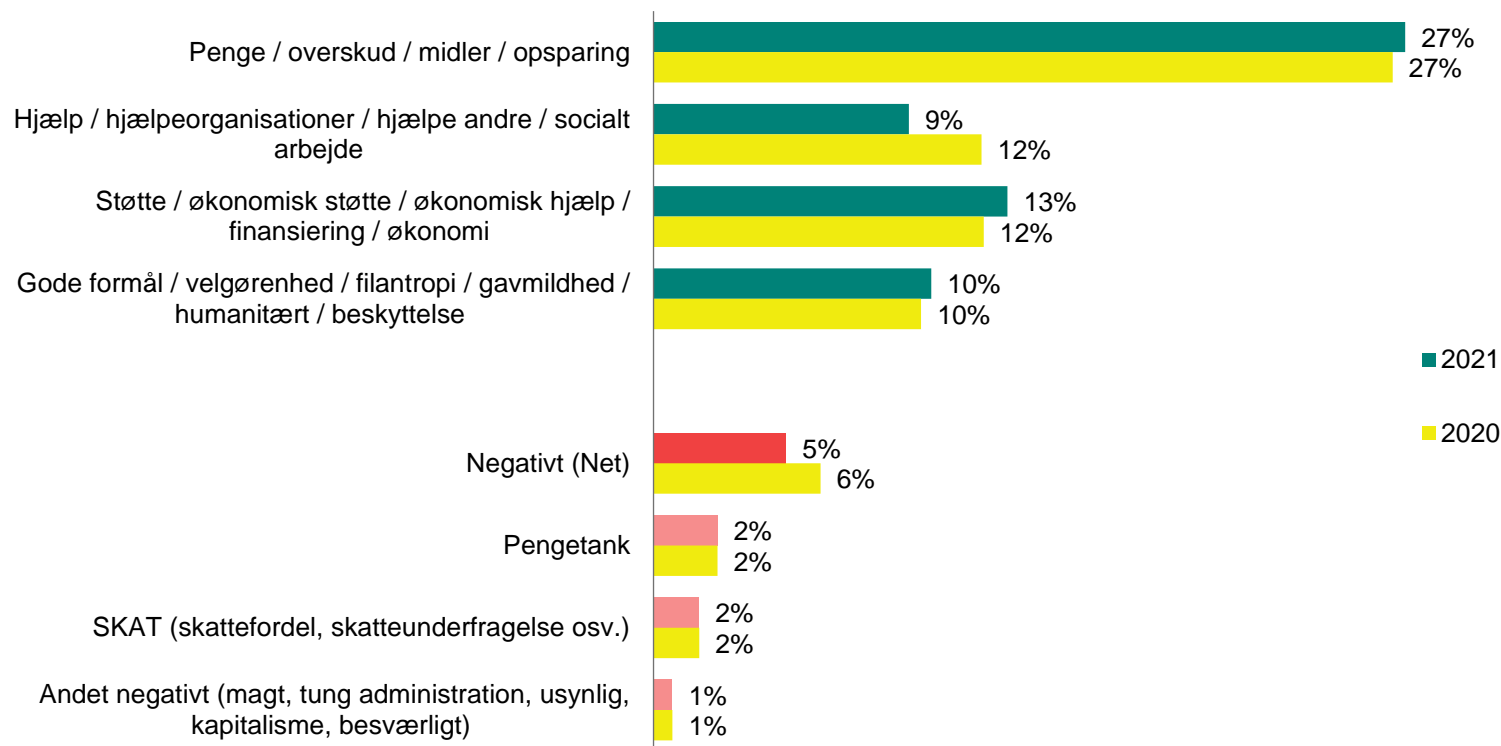
Danskerne kender 5 fonde i gennemsnit

Danskerne kan i gennemsnit nævne 5 fonde, mens interessenterne i gennemsnit kan nævne 14 fonde. Kendskabet til fonde har været stabilt i perioden og minder om tallene fra 2019.

Q0 Hvilke fonde eller fondslignende foreninger kender du? Notér alle dem, du kender eller har hørt om.

Q1 Hvilke af disse fonde kender du, eller har du hørt om? Du bedes tage stilling ud fra dit kendskab til selve FONDEN, ikke til den virksomhed, der evt. har et vist navnefællesskab med fonden.

Danskernes top-of-mind-associationer i forhold til ordet "fond"

Q5a Hvad er det første ord, du kommer til at tænke på, når du hører ordet "fond"?

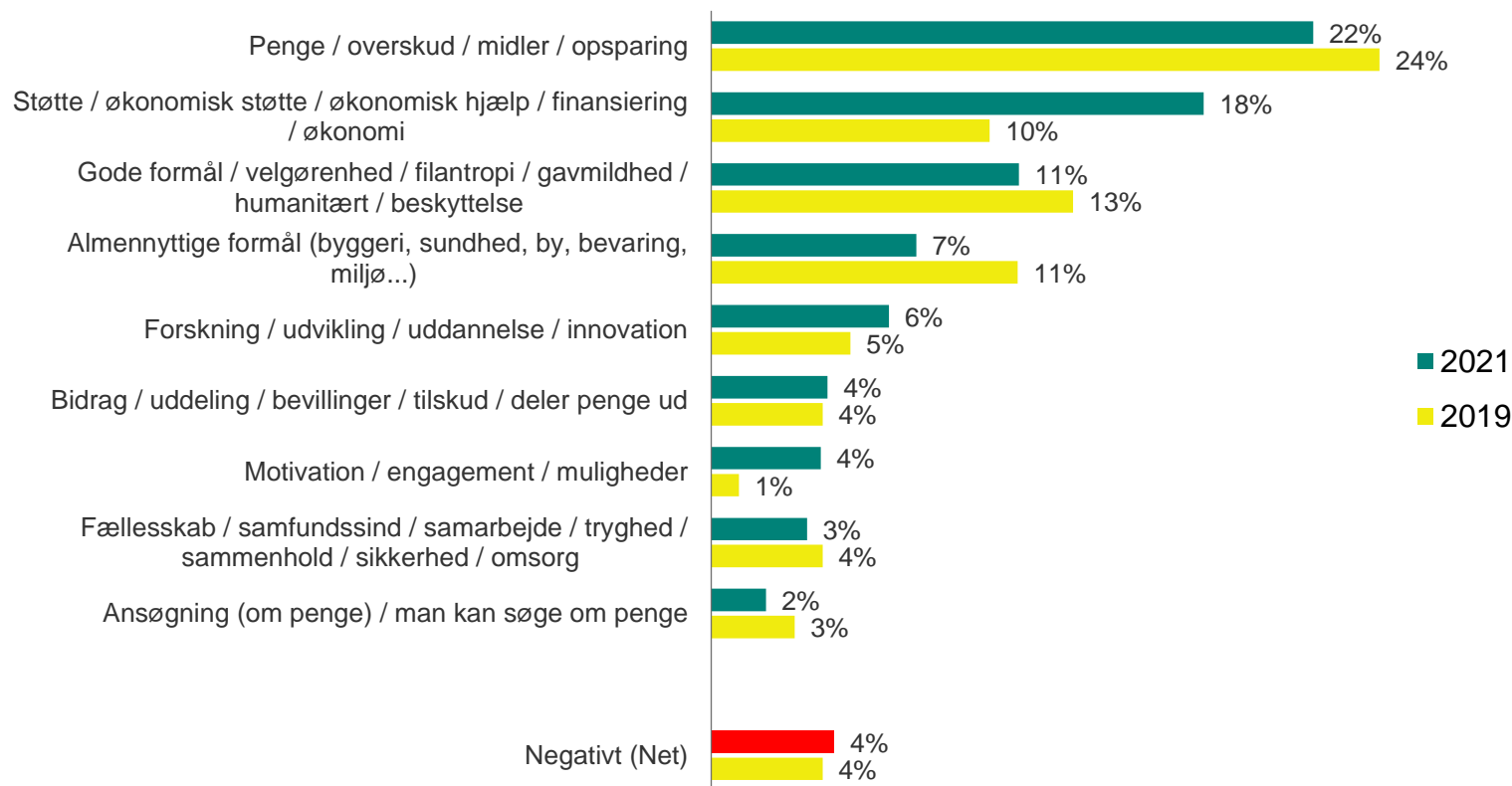
Danskerne tænker på penge/overskud, hjælp, støtte og gode formål, når ordet "fond" nævnes.

I 2021 er 27 % af danskernes top-of-mind-association penge/overskud, mens 13 % tænker på støtte, 10 % på velgørenhed og 9 % på det at hjælpe andre.

5 % af danskeres top-of-mind-association er negativ

Danskerne har forholdsvis få negative associationer, men de negative associationer er relateret til ord som "pengetank", "skattefordel", "skatteunddragelse", "tung administration" m.v. Samlet set har 5 % af danskerne negative ord som top-of-mind, når der spørges ind til, hvad de tænker, når de hører ordet "fond".

Interessenternes top-of-mind-associationer i forhold til ordet "fond"

Interessenterne tænker på penge, støtte og gode formål, når ordet "fond" nævnes

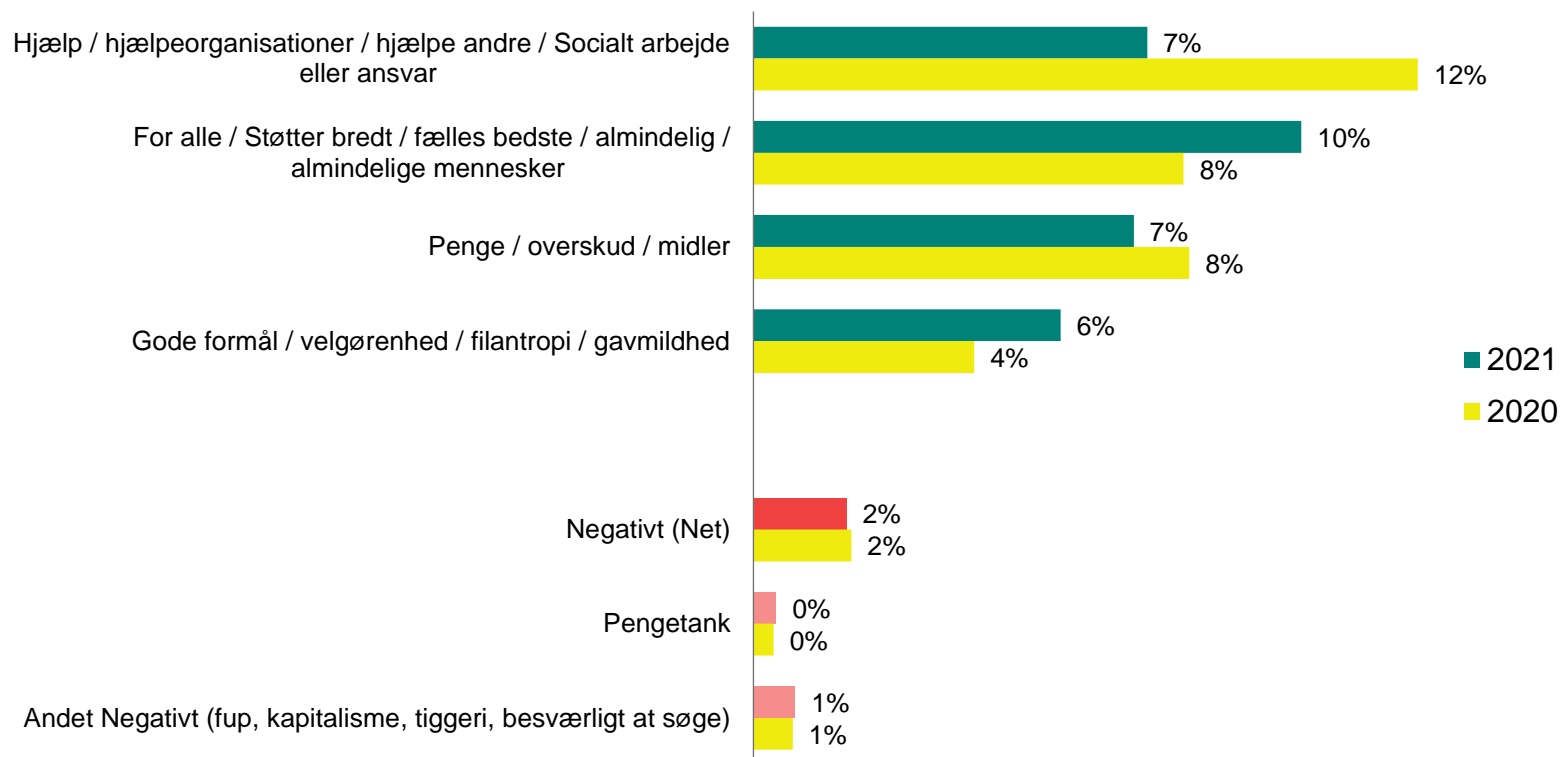
Interessenterne har fortrinsvis positive associationer til ordet "fond". I 2021 er 22 % af interessenternes top-of-mind-association overskud, mens 18 % tænker på støtte og 11 % på gode formål.

4 % af interessenternes top-of-mind-association er negativ

Interessenterne har forholdsvis få negative associationer, men de negative associationer er relateret til ord som "skattely", "skattefordel", "skatteunddragelse", "tung administration" m.v. Samlet set har 4 % af interessenterne negative ord som top-of-mind-association, når der spørges ind til ordet "fond".

Q5a Hvad er det første ord, du kommer til at tænke på, når du hører ordet "fond"?

Danskernes top-of-mind-associationer i forhold til ordene "almennyttigt uddelende fond"

Danskere tænker på hjælp, støtter bredt, overskud og gode formål, når ordene "almennyttigt uddelende fond" nævnes.

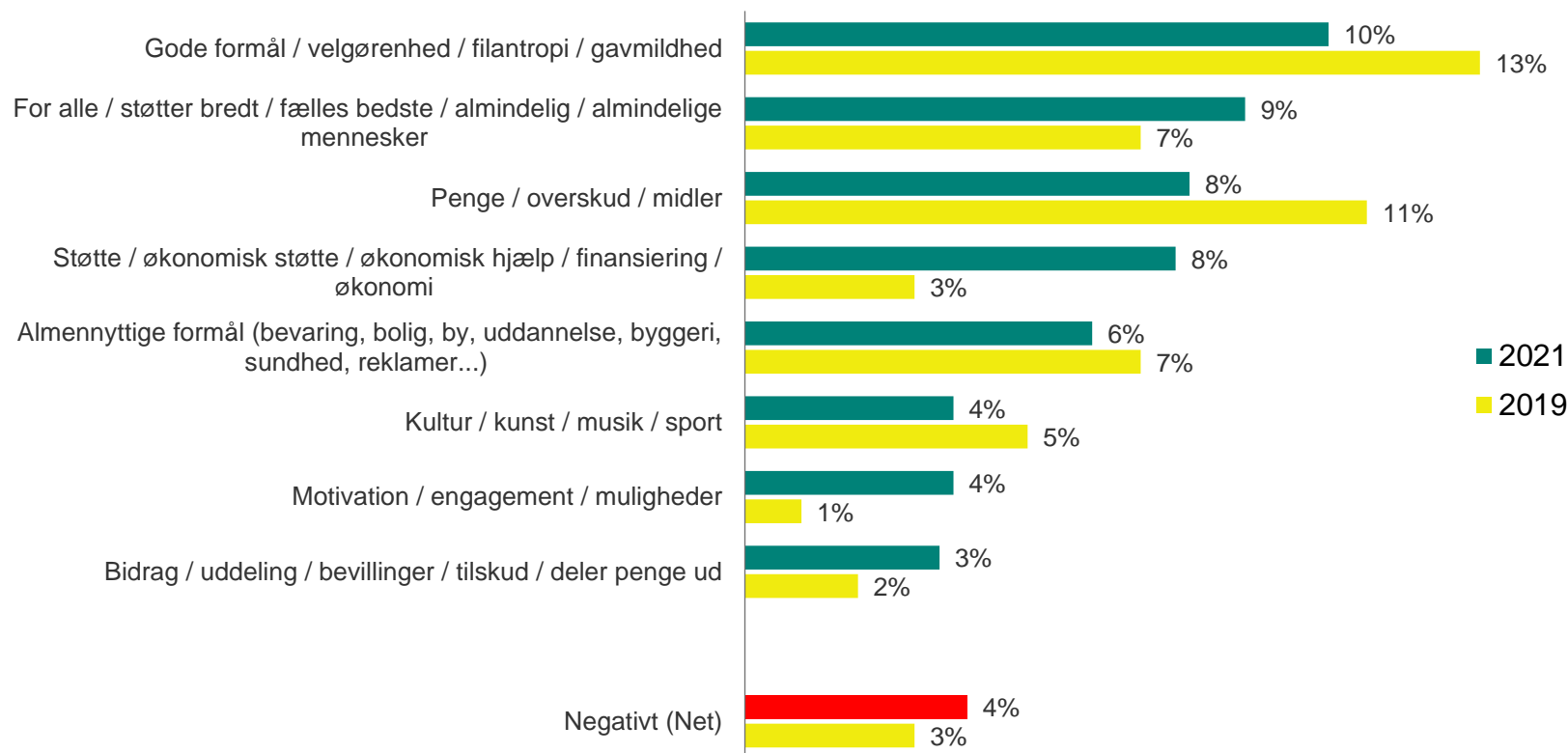
I 2021 er 10 % af danskernes top-of-mind-association støtter bredt, mens 7 % tænker på at hjælpe andre, 7 % tænker på overskud, og 6 % tænker på gode formål

2 % af danskeres top-of-mind-association er negativ

Danskerne har forholdsvis få negative associationer, men de negative associationer er relateret til ord som "pengetank", "fup", "tiggeri" m.v. Samlet set har 2 % af danskerne negative ord som top-of-mind-association, når der spørges ind til, hvad de tænker, når de hører ordet "almennyttigt uddelende fond".

Q5b Hvad er de første tre ord, du kommer til at tænke på, når du hører ordene "almennyttigt uddelende fond"?

Interessenternes top-of-mind-associationer i forhold til ordene ”almennyttigt uddelende fond”

Interessenterne tænker på penge, støtte og gode formål, når ordene ”almennyttigt uddelende fond” nævnes

Interessenterne har fortrinsvis positive associationer til ordet ”fond”. I 2021 er 10 % af interessenternes top-of-mind-association gode formål, mens 9 % tænker på fælles bedste, og 8 % tænker på henholdsvis overskud og økonomisk støtte.

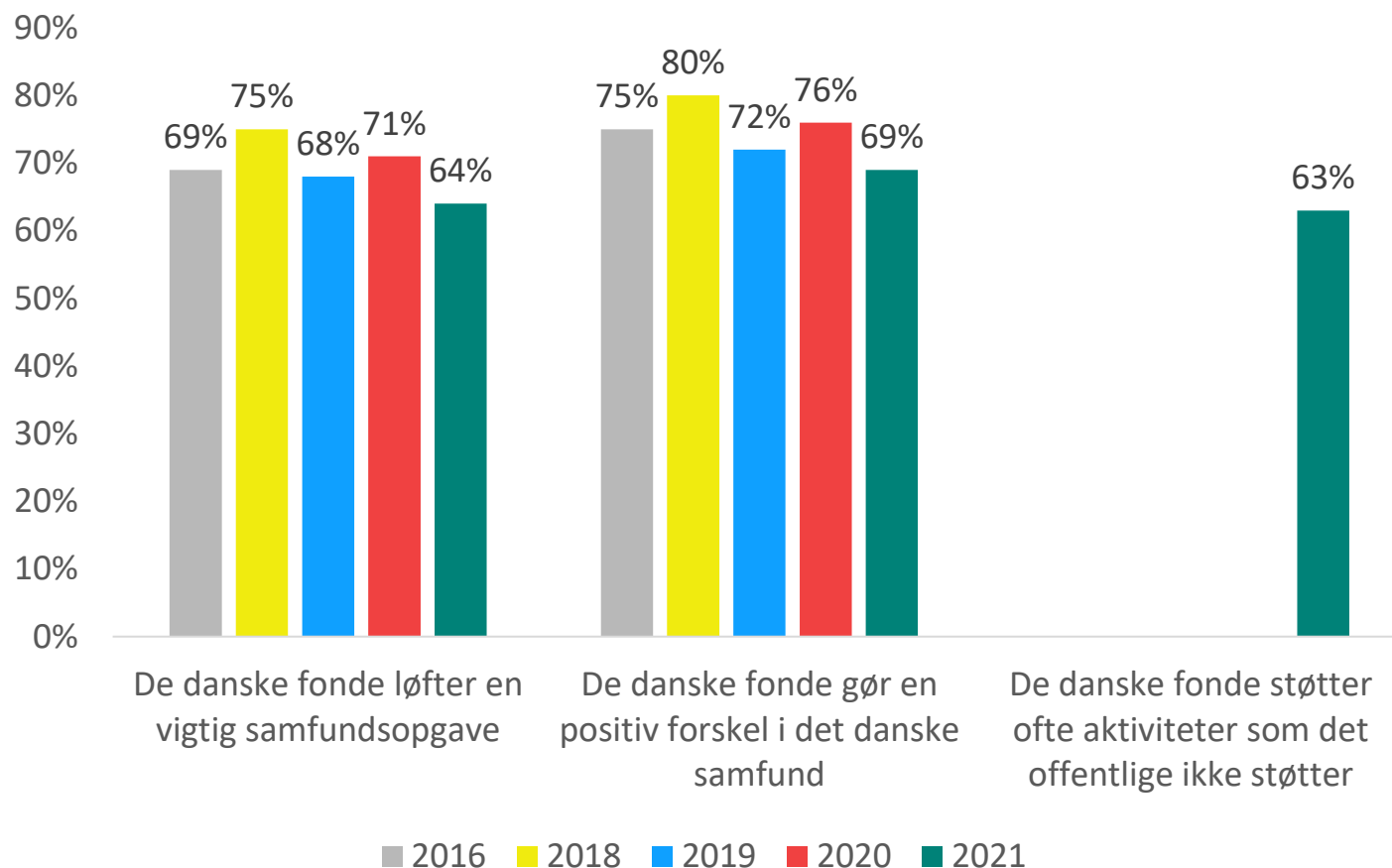
4 % af interessenternes top-of-mind-association er negativ

Interessenterne har forholdsvis få negative associationer, men de negative associationer er relateret til ord som ”fup”, ”tiggeri”, ”skatteunddragelse”, ”tung administration” m.v. Samlet set har 4 % af interessenterne negative ord som top-of-mind-association, når der spørges ind til ordet ”almennyttigt uddelende fond”.

Q5b Hvad er de første tre ord, du kommer til at tænke på, når du hører ordene ”almennyttigt uddelende fond”?

Danskerne holdning til fondenes samfundsmæssige værdi

Vurderingen er afgivet på baggrund af en introduktion til fondene og deres virke og er dermed en kvalificeret vurdering fra respondenter, som er blevet klædt på med viden omkring fondene og deres overordnede arbejde, samt hvilke projekter de eksempelvis kunne stå bag.

64 % af danskerne er i 2021 enige i, at de danske fonde løfter en vigtig samfundsopgave

Udsagnet, at de danske fonde løfter en vigtig samfundsopgave, var 64 % af danskerne enige i i 2021. Det er et fald på 7 procentpoint set i forhold til 2020, hvor tallet var 71 %.

69 % af danskerne er enige i, at de danske fonde gør en positiv forskel

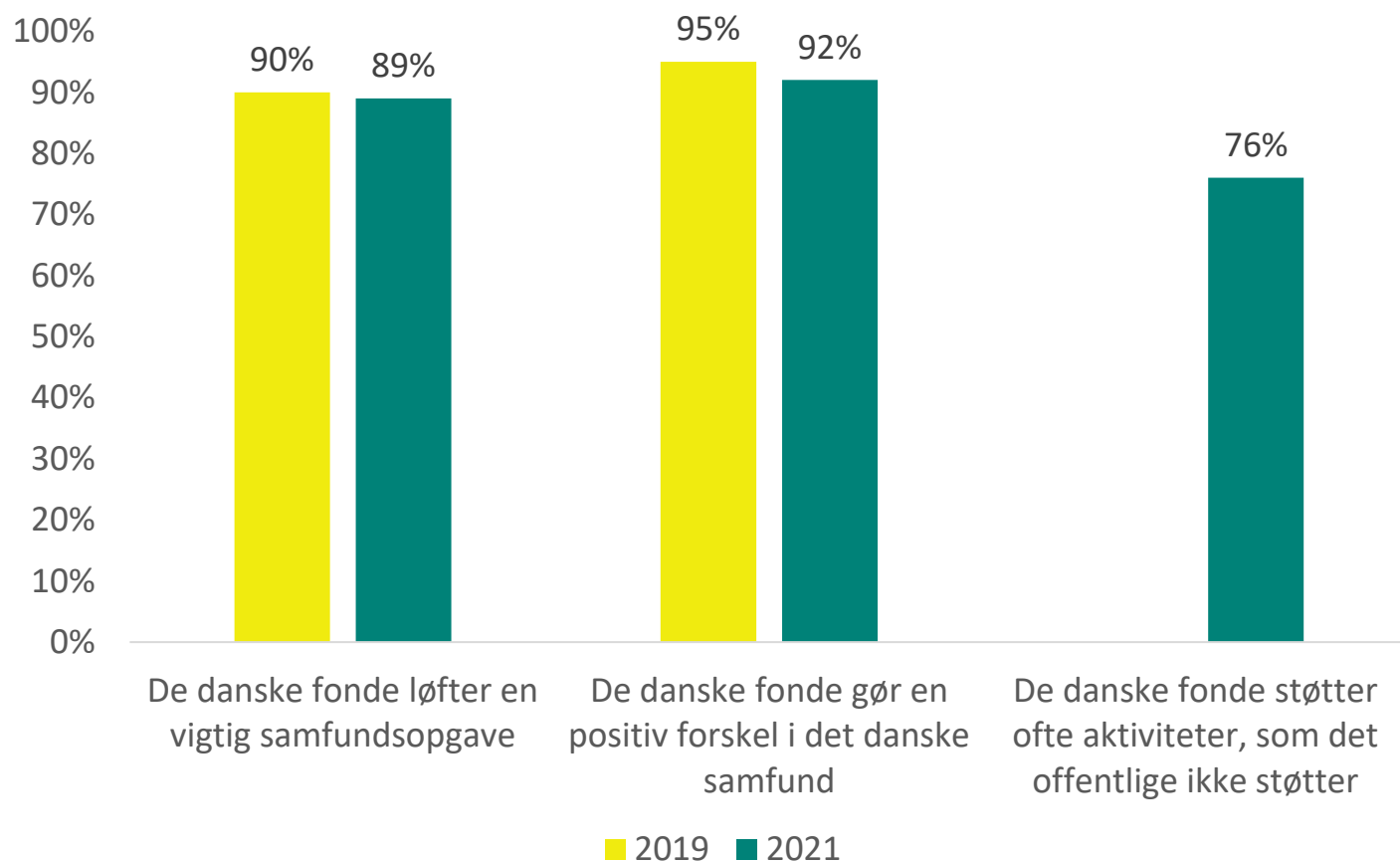
Udsagnet, at de danske fonde gør en positiv forskel i det danske samfund, var 69 % af danskerne enige i i 2021. Det er et fald på 7 procentpoint set i forhold til 2020, hvor tallet var 76 %.

63 % af danskerne er enige i, at de danske fonde ofte støtter aktiviteter, som det offentlige ikke støtter

Udsagnet, at de danske fonde ofte støtter aktiviteter, som det offentlige ikke støtter, var 63 % af danskerne enige i i 2021.

Interessenternes holdning til fondenes samfundsmæssige værdi

Vurderingen er afgivet på baggrund af en introduktion til fondene og deres virke og er dermed en kvalificeret vurdering fra respondenter, som er blevet klædt på med viden omkring fondene og deres overordnede arbejde, samt hvilke projekter de eksempelvis kunne stå bag.

89 % af interessenterne er i 2021 enige i, at danske fonde løfter en vigtig samfundsopgave

Udsagnet, at de danske fonde løfter en vigtig samfundsopgave, var 89 % af interessenterne enige i i 2021. Det er rundt regnet det samme som i 2019, hvor tallet var 90 %.

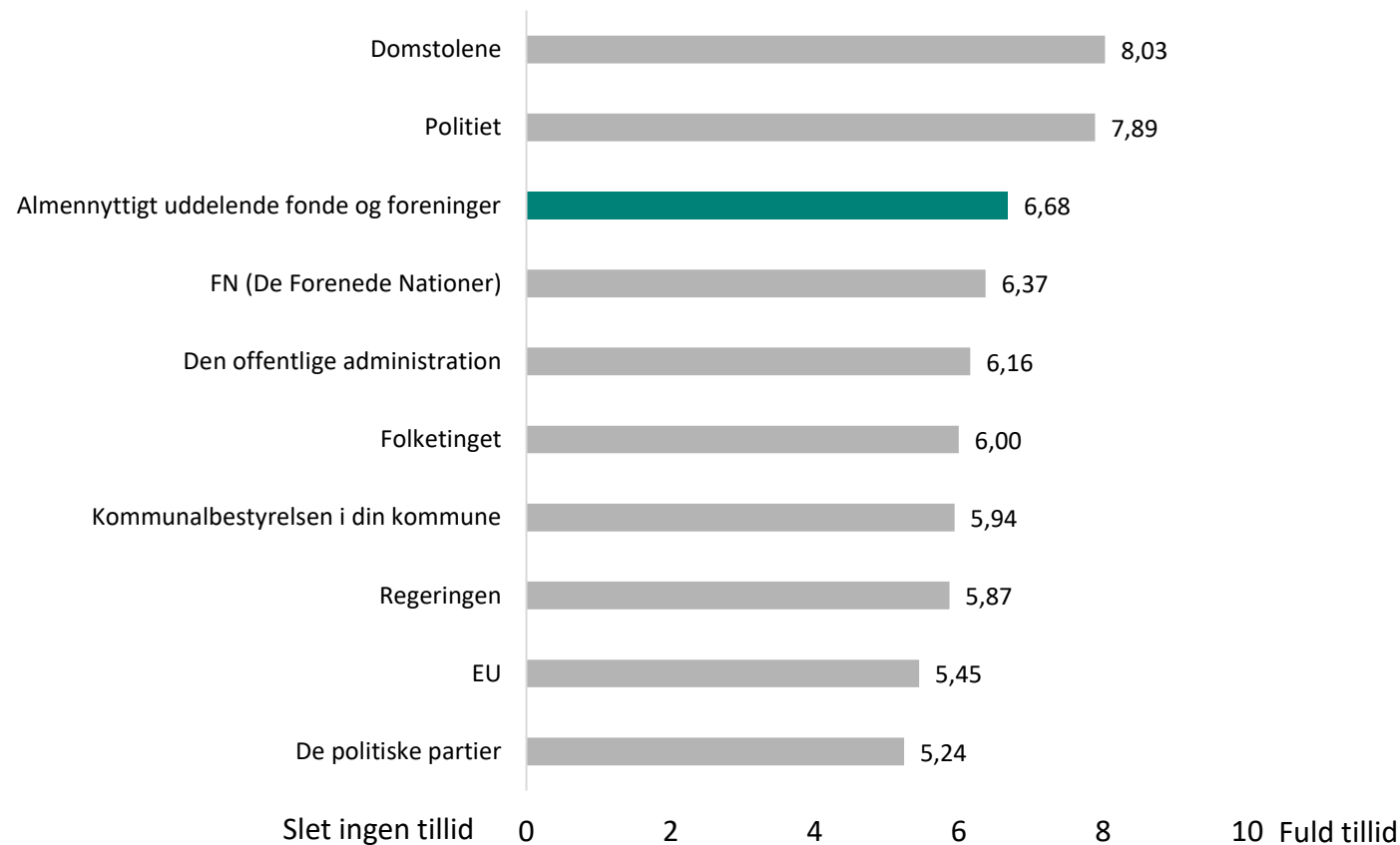
92 % af interessenterne er enige i, at de danske fonde gør en positiv forskel

Udsagnet, at de danske fonde gør en positiv forskel i det danske samfund, var 92 % af danskernes enige i i 2021. Det er et mindre fald på 3 procentpoint i forhold til 2019, hvor tallet var 95 %.

76 % af interessenterne er enige i, at de danske fonde ofte støtter aktiviteter, som det offentlige ikke støtter

Udsagnet, at de danske fonde ofte støtter aktiviteter, som det offentlige ikke støtter, var 76 % af interessenterne enige i i 2021.

Danskerne tillid til forskellige institutioner i 2021

Danskerne har stor tillid til de almennyttigt uddelende fonde og foreninger

På en skala fra 0 til 10 har befolkningen i gennemsnit givet de almennyttigt uddelende fonde og foreninger en score på 6,68. Dermed ligger fondene på tredjepladsen i opgørelsen af tillid til de forskellige institutioner i 2021.

Dermed kan danskerne siges at have stor tillid til de almennyttigt uddelende fonde og foreninger i 2021.

Resultatet af målingen følger tidligere målinger med domstolene og politiet som de institutioner, der scorer højest.

Uddelende fonde og foreninger har ikke tidligere indgået i tillidsmålinger i Danmark.

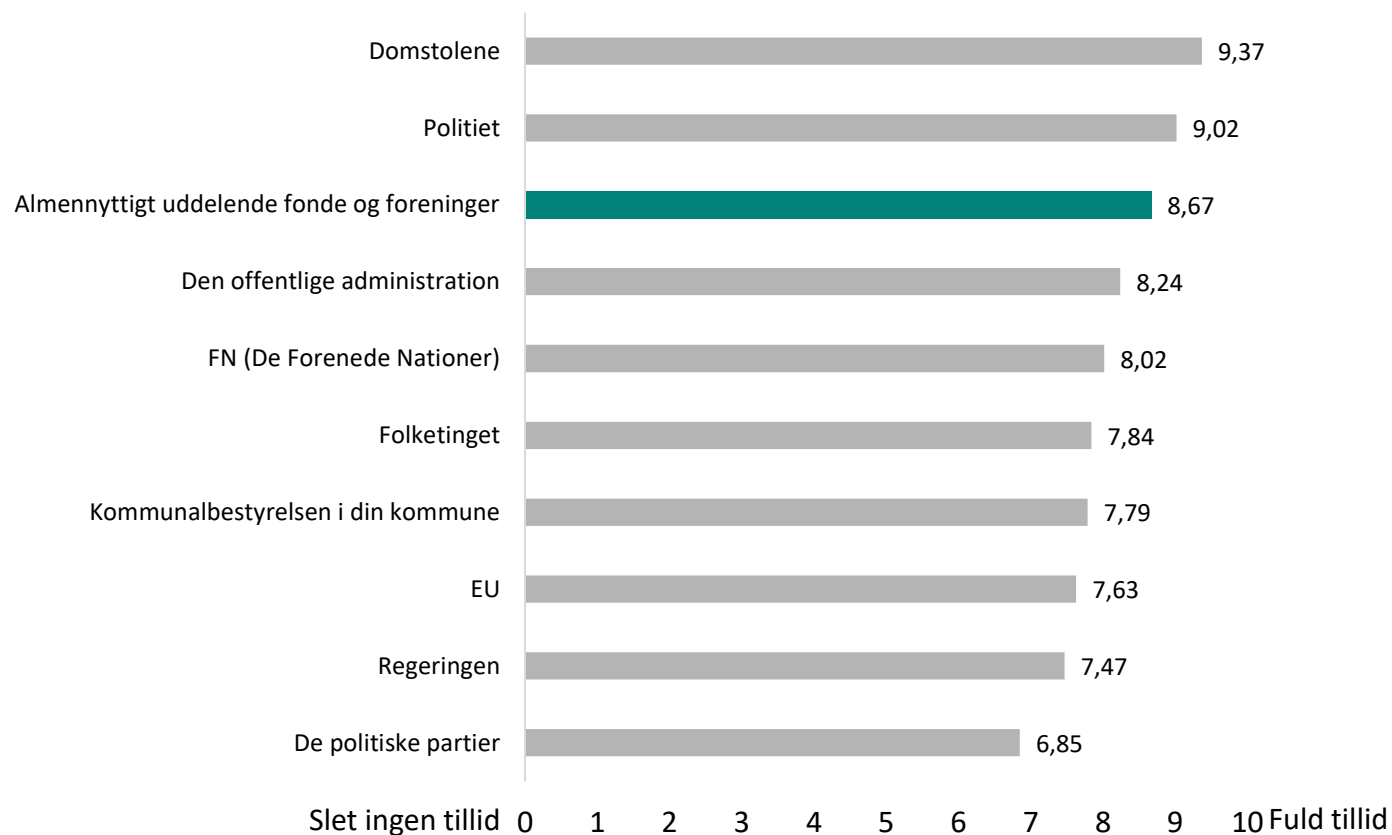
Q6 Hvor stor tillid har du personligt til ...?

Kilde: Fondenes Videnscenter, gennemført af Kantar Gallup. Spørgsmålet er baseret på et spørgsmål fra Andersen, Jacob, Anders Hede og Jørgen Goul Andersen (2017): Tilliden til samfundets bærebjælker, TrygFonden.

Fondenes Videnscenter har efter test af forståelse af ordet "fond" valgt at anvende betegnelsen "almennyttigt uddelende fonde og foreninger". Valget skyldes, at ordet "fond" kan kobles med kapitalfonde, investeringsfonde m.v. Muligheden for mistolkning af, hvad respondenterne bliver bedt om at vurdere, har gjort det nødvendigt at anvende en præcis betegnelse for, hvilke typer af fonde respondenterne skal vurdere.

Base 2021: Alle (2108)

Interessenternes tillid til forskellige institutioner i 2021

Interessenterne har meget stor tillid til de almennyttigt uddelende fonde og foreninger

På en skala fra 0 til 10 har interessenterne givet de almennyttigt uddelende fonde og foreninger en score på 8,67. Dermed ligger fondene på tredjepladsen i opgørelsen af tillid til de forskellige institutioner i 2021.

Dermed kan interessenterne siges at have meget stor tillid til de almennyttigt uddelende fonde og foreninger i 2021.

Resultatet af målingen følger tidligere målinger med domstolene og politiet som de institutioner, der scorer højest.

Uddelende fonde og foreninger har ikke tidligere indgået i tillidsmålinger i Danmark.

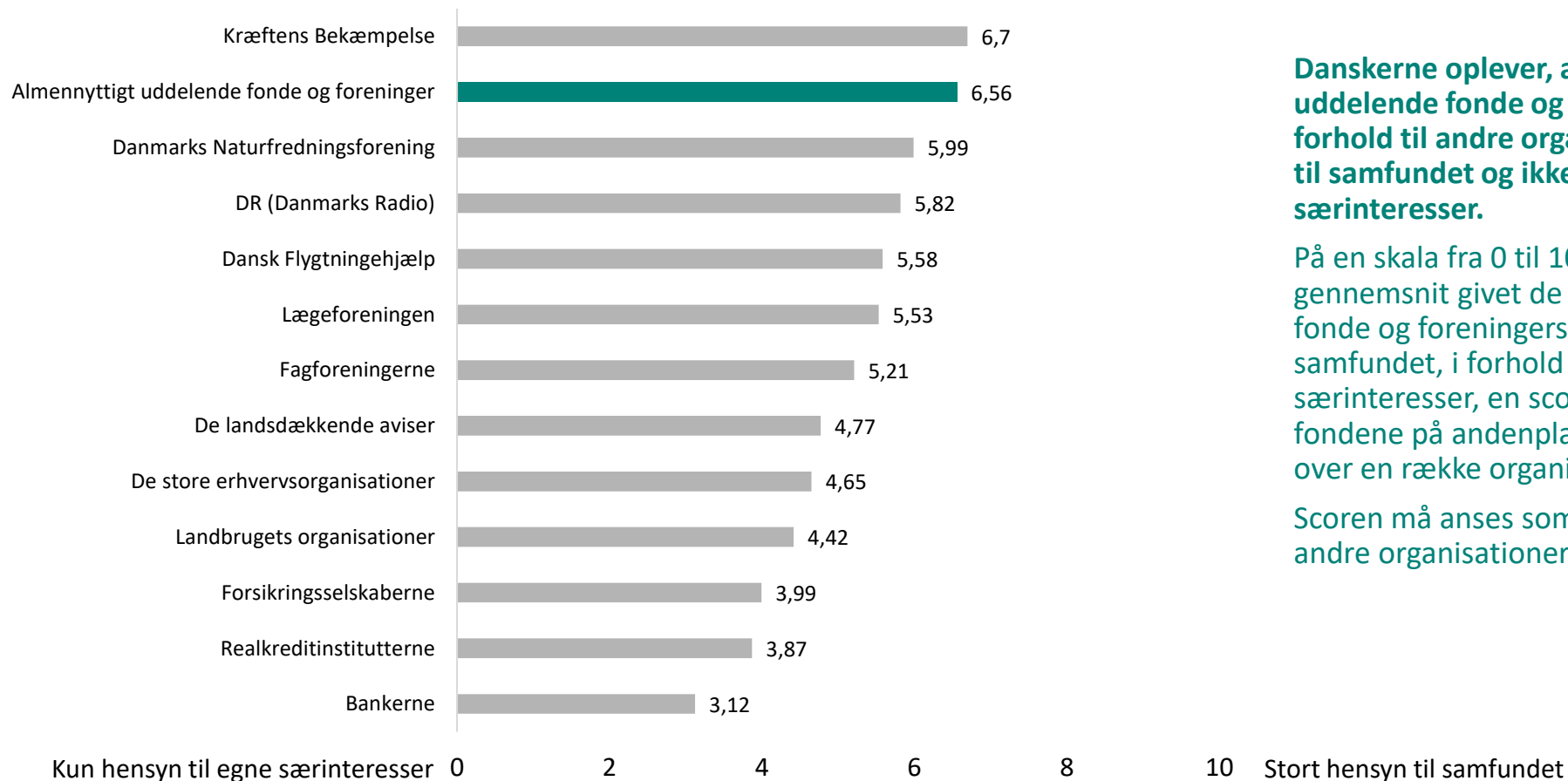
Q6 Hvor stor tillid har du personligt til ...?

Kilde: Fondenes Videnscenter, gennemført af Kantar Gallup. Spørgsmålet er baseret på et spørgsmål fra Andersen, Jacob, Anders Hede og Jørgen Goul Andersen (2017): Tilliden til samfundets bærebjælker, TrykFonden.

Fondenes Videnscenter har efter test af forståelsen af ordet "fond" valgt at anvende betegnelsen "almennyttigt uddelende fonde og foreninger". Valget skyldes, at ordet "fond" kan kobles med kapitalfonde, investeringsfonde m.v. Muligheden for mistolkning af, hvad respondenterne bliver bedt om at vurdere, har gjort det nødvendigt at anvende en præcis betegnelse for, hvilke typer af fonde respondenterne skal vurdere.

Base 2021: Alle (407)

Danskerne opfattelse af organisationers hensyntagen til samfundet i 2021

Danskerne oplever, at de almennyttigt uddelende fonde og foreninger i høj grad – i forhold til andre organisationer – tager hensyn til samfundet og ikke kun til egne særinteresser.

På en skala fra 0 til 10 har befolkningen i gennemsnit givet de almennyttigt uddelende fonde og foreningers hensyntagen til samfundet, i forhold til hensynet til deres egne særinteresser, en score på 6,56. Dermed ligger fondene på andenpladsen på en rangeret liste over en række organisationer i 2021.

Scoren må anses som forholdsvis høj i forhold til andre organisationer.

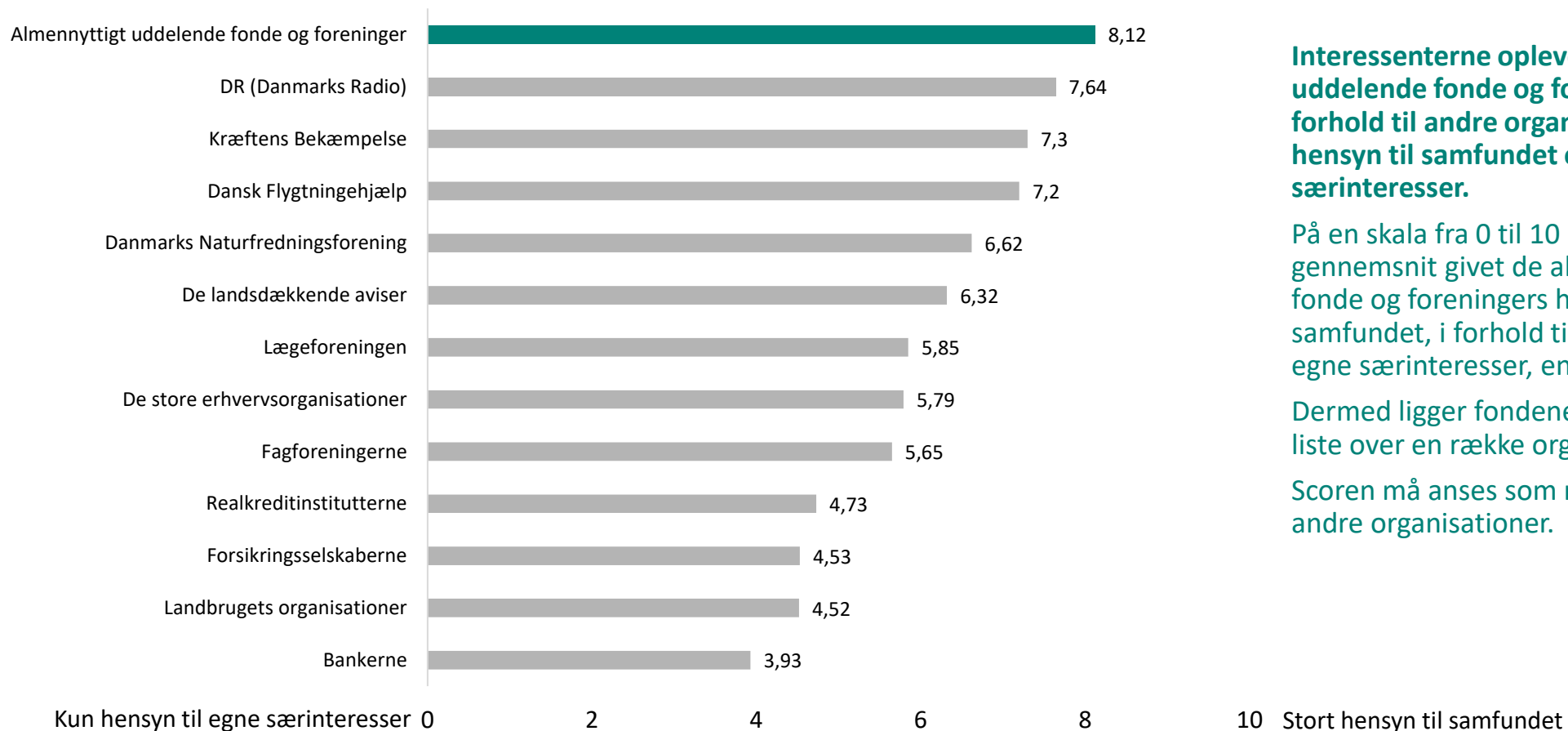
Q8 Tager nedenstående organisationer/virksomheder kun hensyn til egne særinteresser, eller tager de også hensyn til samfundet?

Kilde: Fondenes Videnscenter, gennemført af Kantar Gallup. Spørgsmålet er baseret på et spørgsmål fra Andersen, Jacob, Anders Hede og Jørgen Goul Andersen (2017): Tilliden til samfundets bærebjælker, TrykFonden.

Base 2021: Alle (2108)

Fondenes Videnscenter har efter test af forståelse af ordet "fond" valgt at anvende betegnelsen "almennyttigt uddelende fonde og foreninger". Valget skyldes, at ordet "fond" kan kobles med kapitalfonde, investeringsfonde m.v. Muligheden for mistolkning af, hvad respondenterne bliver bedt om at vurdere, har gjort det nødvendigt at anvende en præcis betegnelse for, hvilke typer af fonde respondenterne skal vurdere.

Interessenternes opfattelse af organisationers hensyntagen til samfundet

Interessenterne oplever, at de almennyttigt uddelende fonde og foreninger i høj grad – i forhold til andre organisationer – tager hensyn til samfundet og ikke kun til egne særinteresser.

På en skala fra 0 til 10 har interessenterne i gennemsnit givet de almennyttigt uddelende fonde og foreningers hensyntagen til samfundet, i forhold til hensynet til deres egne særinteresser, en score på 8,12.

Dermed ligger fondene først på en rangeret liste over en række organisationer i 2021.

Scoren må anses som meget høj i forhold til andre organisationer.

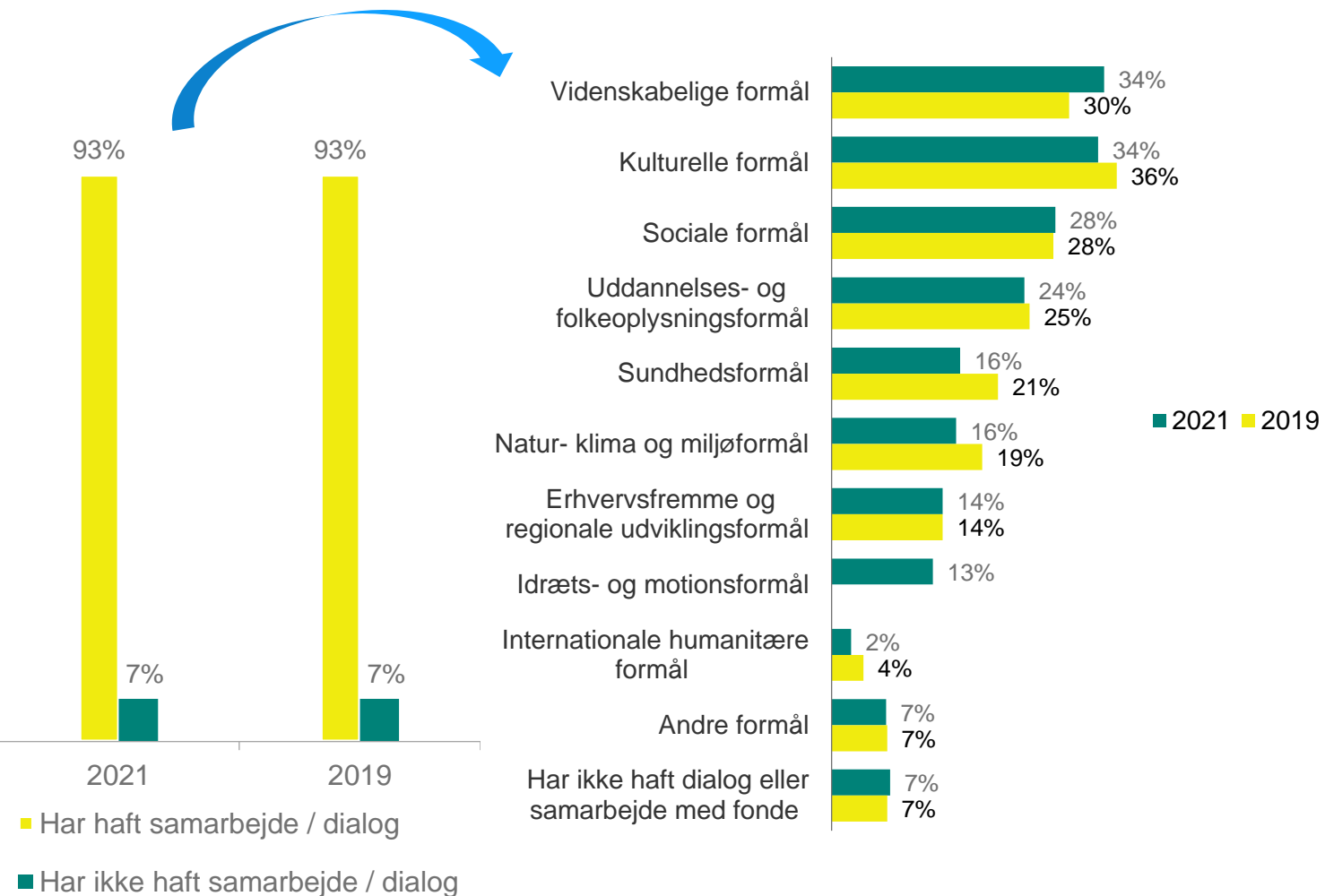
Q8 Tager nedenstående organisationer/virksomheder kun hensyn til egne særinteresser eller tager de også hensyn til samfundet?

Kilde: Fondenes Videnscenter, gennemført af Kantar Gallup. Spørgsmålet er baseret på et spørgsmål fra Andersen, Jacob, Anders Hede og Jørgen Goul Andersen (2017): Tilliden til samfundets bærebjælker, TrygFonden.

Fondenes Videnscenter har efter test af forståelse af ordet "fond" valgt at anvende betegnelsen "Almennyttigt uddelende fonde og foreninger". Valget skyldes, at ordet "fond" kan kobles med kapitalfonde, investeringsfonde m.v. Muligheden for mistolkning af, hvad respondenterne bliver bedt om at vurdere, har gjort det nødvendigt at anvende en præcis betegnelse for, hvilke typer af fonde respondenterne skal vurdere.

Base 2021: Alle (407)

Interessenternes kontakt med fondene inden for de seneste tre år

93 % af interessenterne har haft samarbejde/dialog med fondene inden for de seneste tre år

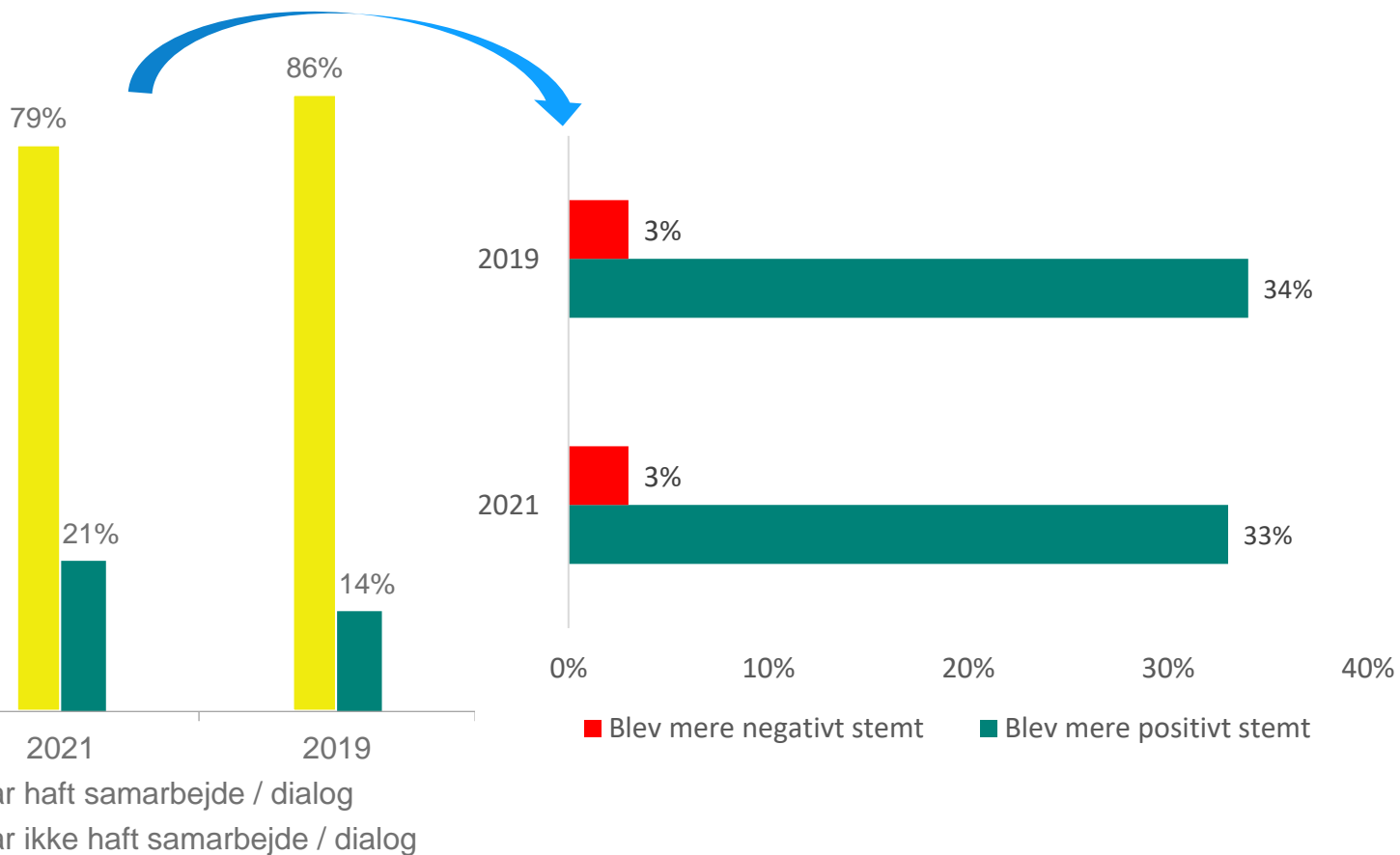
9 ud af 10 interessenter (93 %) har i 2021 haft samarbejde eller dialog med fondene inden for de seneste tre år. Det er samme billede som i 2019.

Kontakten sker primært inden for de områder, hvor fondene bevilger flest penge

Interessenterne har særligt haft samarbejde eller dialog inden for videnskabelige formål (34 %), kulturelle formål (34 %), sociale formål (28 %) og uddannelses- og folkeoplysningsformål (24 %). Det er også inden for de områder, hvor fondene har bevilget flest penge.

Interessenternes kontakt med fondene inden for det seneste år

– og holdningsændring som følge af kontakten

Q9 Har du inden for det seneste år samarbejdet med, eller været i dialog med, en eller flere almennyttigt uddelende fonde?
Q10 Har du ændret holdning til de almennyttigt uddelende fondes arbejde, efter du har samarbejdet med, eller været i dialog med, en eller flere af disse?

Kilde: Fondenes Videnscenter, gennemført af Kantar Gallup.

Størstedelen af interessenterne har haft samarbejde/dialog med fondene inden for det seneste år

8 ud af 10 interessenter (79 %) har haft samarbejde eller dialog med fondene inden for det seneste år. Det er et fald fra 86 % i 2019. Samtidig er der sket en stigning fra 14 % i 2019 til 21 % i 2021 af interessenter, der ikke har haft kontakt til fondene inden for det seneste år.

Generelt er 3 ud af 10 interessenter blevet mere positivt stemt over for fondene efter kontakten

Når der spørges ind til, om interessenterne har ændret holdning til fonden efter samarbejdet i 2021, har 33 % svaret, at de er blevet mere positive, mens 3 % har svaret, at de er blevet mere negativt stemt. Det er stort set det samme som i 2019, hvor 34 % svarede, at de var blevet mere positivt stemt, mens 3 % var blevet mere negativt stemt.

Base 2021: Alle (407)

Kilder

Spørgsmålene vedrørende tillid og hensyn til samfundet over for særinteresser er inspireret af eksisterende tilgange.

Formuleringerne kommer fra følgende publikation:

Andersen, Jacob, Anders Hede og Jørgen Goul Andersen (2017): Tilliden til samfundets bærebjælker, TrygFonden. Spørgsmål om politisk tillid er baseret på magtudredningens medborgerskabsundersøgelse.

<https://www.tryghed.dk/viden/tryghedsmaalinger/download-tryghedsmaaling-2017>